

Seznam novih publikacij Založbe ZRC, ki jih bomo predstavili na prvi redni novinarski konferenci v letu 2021. Ta bo v četrtek, 4. marca ob 12. uri na platformi zoom.

Pridružite se nam na tej povezavi:

<https://us02web.zoom.us/j/86185532634>

Naslov: **ABCČĆ migracij**

Avtor: Jernej Mlekuž

Leto: 2021

Zbirka: Moj zvezek

Jezik: slovenski

Knjiga je bila že predstavljena na platformi zoom. Vabljeni k ogledu na tej povezavi:
<https://www.youtube.com/watch?v=p0uTrummwqc>

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije

ISBN: 978-961-05-0503-7

Specifikacija: trda vezava • 17 × 24 cm • 158 strani

Cena: 15,00 EUR (redna)

Migracije so največkrat razumljene kot nekakšen nepotreben in nadležen stranski produkt človeškega razvoja. Tako kot hrup reaktivnih motorjev – ne poganja letala, le cefra nam možgane in osmišlja pomen besedne zveze zvočno onesnaževanje. Ko človeško bitje sliši besedo migracija ali migrant, najbrž najprej pomisli na objokane obraze svojcev, razbite družine, potoke solz, ki tečejo po trdi in neprijazni pokrajini tujine, iz domovine bežeče možgane, amputirane ude naroda, narodne rakave rane in podobne neljube pojave, ki se jih človečnjaki otepajo kot Pepelka mozoljev. Migracije so torej odklon, ali z bolj ošabnimi besedami, anomalija od normalnosti, sreče in drugih reči, h katerim, sicer večinoma neuspešno, teži človeška vrsta. *ABCČĆ migracij* vsega tega ne zanika, a vztraja, da odkloni lahko tudi bogatijo. Če ne bi stopil opičnjak na nevarna savanska tla, bi še zmeraj zobali sladko sadje v prijetni senci varnih krošenj. In če se ne bi prvi migrant odpravil na dolgo in neznano pot, bi še vedno bežali pred levi. Nikoli ne bi slišali *Devet e simfonije*, se igrali s pokemoni in se jezili na gin tonik brez ledu.

Naslov: **Sonjin dnevnik. Beg in aliya v zapisih Sonje Borus iz Berlina, 1941–1946**

Avtorica: Sonja Borus

Prevod: Jaša Drnovšek

Spremna besedila: Helena Dobrovoljc, Jaša Drnovšek, Oto Luthar, Šošana Harari, Bella Sagi, Klaus Voigt

Leto: 2021

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za kulturne in spominske študije

ISBN: 978-961-05-0489-4

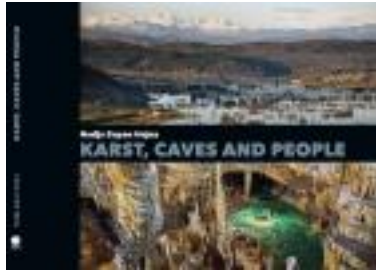
Specifikacija: trda vezava • 12 × 20 cm • 264 strani

Cena: 19,00 EUR (redna)

Knjiga je bila že predstavljena na platformi zoom. Vabljeni k ogledu na tej povezavi:
<https://www.youtube.com/watch?v=kmRaRFP6Dw>

Natanko dve leti po izidu knjige *Joškovi otroci*, pretresljivega pričevanja Josefa (Joška) Indiga o napornem, večletnem begu 73 judovskih fantov in deklet pred holokavstom, dobivamo v prevodu še dnevnik Sonje Borus, mlade Berlinčanke, ki je ta usodni čas sproti osvetljevala iz svojega zornega kota. Njeni prvi zapisi segajo v leto 1941, ko je morala skupina, ki jo je vodil Indig in ki je preko Jugoslavije želela priti v Palestino, nenadoma skreniti s prvotno načrtane poti. Svoje zavetje je najprej našla v lovskem dvorcu na Lesnem Brdu pri Horjulu, kjer je ostala leto dni. Nato je morala zbežati v Nonantolo, mestece pri Modeni, po nemški zasedbi Italije pa v Švico, kjer je končno ušla smrtni nevarnosti. Kot v predgovoru *Sonjinega dnevnika* ugotavlja Oto Luthar, je Sonja v svojih zapisih premogla pogum za sprotno premišljevanje o stiskah, v katerih so se znašli otroci na begu: »S tem ko je v dnevnik poleg vsakdanjih, povsem običajnih dekliških težav vpisovala tudi vse svoje dvome in skrbi, je morala zbrati še dodaten pogum ... Ne nazadnje za spominjanje na vse, kar bi najraje pozabila.« Sonja Borus, danes 93-letna Šošana Harari, živi v kibucu Ruhama v Izraelu.

Naslov: **Karst, Caves and People**

Avtorica: Nadja Zupan Hajna

Leto: 2021

Jezik: angleški

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za raziskovanje krasa

ISBN: 978-961-05-0491-7

Specifikacija: trda vezava • 28 × 21 cm • 172 strani • ilustrirano

Cena: 29,00 EUR (redna)

Knjiga na poljuden način predstavlja kraške pojave kot naravne znamenitosti, obenem pa poudarja njihov pomen za ljudi ter njihovo izjemno ranljivost. Skozi številne fotografije in shematične modele knjiga skuša razložiti znanstvena dognanja o kraških procesih, nastanek različnih kraških površinskih oblik in tipov jam, pa tudi probleme, ki jih ljudje s svojim načinom življenja povzročajo kraškemu okolju. Fotografije dvainšestdesetih avtorjev predstavljajo različne tipe krasa in jam iz skoraj vsega sveta. Kras po vsem svetu deluje enako. Ljudje že tisoče let negativno vplivajo na okolje, vendar že sama velikost današnje človeške populacije vodi do bolj opaznih in neizogibnih negativnih okoljskih posledic. Onesnaževanje ne vpliva samo na kakovost vode, temveč tudi na jame in njihove krhke ekosisteme. Osnova za vse dejavnosti varovanja krasa je njihovo poznavanje in razumevanje. Kras in jame so del našega okolja. Tudi, če ne živimo na krasu ali nikoli ne obiščemo jame, imamo vsi ljudje na Zemlji korist od vode, ki jo zagotavljajo, od njihovih ekosistemov in od njihovih ekonomskih vrednot povezanih s turizmom. Knjiga je izšla s pomočjo Slovenske nacionalne komisije za UNESCO.

Naslov: **Zbrano delo, 11. knjiga, 3. del. Esejistika 1958–1960**

Avtor: Edvard Kocbek

Uredil: Mihael Glavan

Leto: 2020

Zbirka: Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev 282

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede

ISBN: 978-961-05-0490-0

Specifikacija: trda vezava • 14 × 20,5 cm • 708 strani

Cena: 39,00 EUR (redna)

Knjiga prinaša Kocbekovo zrelo esejistiko iz *Nove Poti* v triletju 1958–1960, iz časa, ko so se pletle najbolj zlovesče težave okoli pričevalskega dnevnika Listina in ogrožale tudi njegovo anonimno objavljane. Bogata bera njegove esejistike v *Novi poti* z majhnim dodatkom iz *Koledarja* Mohorjeve družbe in revije *Naša sodobnost* (1961–1963) šteje kar 136 enot. Izhajala je v rubrikah »Svet in duh« do 1958, in »Iz krščanskega sveta« od 1959. Zadnji trije eseji so nekaj posebnega, ker so po desetletnem prikrivanju podpisani s pisateljevim pravim imenom in priimkom izšli v reviji *Naša sodobnost* 1961–1963. Tematsko so besedila ubrana na poročila, razmisleke in komentarje k pomembnim pojavom v sočasnem evropskem kulturnem življenju, o katerih informira in širi obzorja slovenskih vernikov. Imena rubrik nakazujejo večidel versko in filozofsko vsebino, vendar eseji dejansko obravnavajo veliko širša obzorja, tudi družboslovno-ekonomska, politična, sociološka in celo naravoslovna in tehnološka. Poudariti je treba, da je Kocbekov izbor tematike, osebnosti in dogodkov visoko strokoven in presenetljivo poznavalski.

Njegov delež vsekakor prispeva k visokemu intelektualnemu stremljenju revije *Nova pot* in izpričuje vrhunske dosežke v slovenski esejistiki tistega časa.

Naslov: **Zbrano delo, 4. knjiga. Esejistična kratka proza / Fabulativna proza / Vojna proza / Proza za otroke**

Avtor: Miran Jarc

Uredil Drago Bajt

Leto: 2020

Zbirka: Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev 283

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede

ISBN: 978-961-05-0492-4

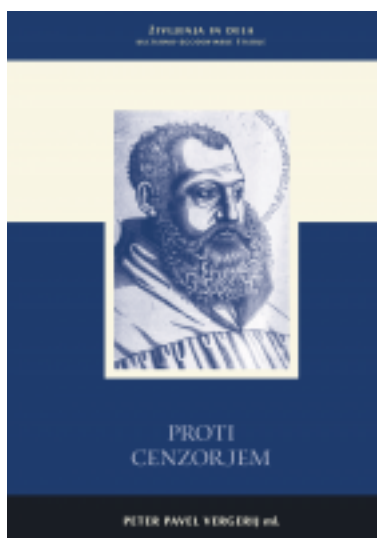
Specifikacija: trda vezava • 14 × 20,5 cm • 748 strani

Cena: 39 EUR (redna)

Četrta knjiga Zbranega dela Mirana Jarca predstavlja njegovo krajšo prozo. V 20. letih je pisal predvsem meditativno kratko prozo, s številnimi esejističnimi elementi, aktualnimi refleksijami in futurološkimi napovedmi; značilen primer je cikel *Gledanja* (1924). Te »črtice« je objavljial predvsem v časopisih *Jutro* in *Slovenski narod*. Mnoge so bile nastavki za daljše pripovedi, ki jih je Jarc v poznejših natisih izboljšal v zgodbeni zasnovi, ideji in slogu. V letih 1922 do 1937 so nastale novele z izrazitejšo fabulo; najboljši primeri te proze so *Bog in pustolovec*, *Črni čarodeji*, *Doživetje gospoda Kastelica*, *Razodetje v slepi sobi* in *Legenda o Kvirinu*. Mnoge Jarčeve prozne stvaritve so ostale okruški, ki jih pisatelj ni vključil v romana *Novo mesto* in *Črna roža*. Miran Jarc svoje kratke proze ni nikoli izdal v samostojni knjigi. Zato sta tudi kritika in literarna zgodovina o njej pisali manj.

Starejša literarna zgodovina je Jarčevo kratkoprozno pisanje komaj omenjala; več se je pisatelju posvečal le Franc Zdravec. Po letu 1980 so se mlajši literarni zgodovinarji izčrpneje ukvarjali z ekspresionističnimi značilnostmi Jarčeve krajše proze. Ta je doživela novo ovrednotenje šele po letu 2000, v študijah Gregorja Kocijana in Jožice Čeh Steger.

Naslov: **Proti cenzorjem**

Naslov: **Proti cenzorjem**

Avtor: **Peter Pavel Vergerij**

Prevedel in spremna besedila napisal: **Tomo Jurca**

Leto: **2021**

Zbirka: **Življenja in dela XXV. Kulturnozgodovinske študije 6**

Jezik: **latinski • slovenski**

Založnik: **Založba ZRC**

Izdajatelj: **Inštitut za kulturno zgodovino**

ISBN: **978-961-05-0513-6**

Specifikacija: **mehka vezava • 17 × 24 cm • 233 strani**

Cena: **19,00 EUR (redna)**

Osrednje mesto v Vergerijevem opusu zavzemajo polemike s pisci cerkvenih seznamov prepovedanih knjig, ki so se začeli pojavljati v Evropi v začetku 16. stoletja. Prebegli koprski škof z izjemno pronicljivostjo dokazuje nesmiselnost tovrstne cenzure in z domiselno psihološko igro vzpostavlja dialog z inkvizitorji ter v svojih komentarjih k seznamom sestavlja svoje protiseznane, s katerimi po eni strani razkriva njihovo nepoučenost in po drugi obvešča svoje bralce o pomembnih izdajah na področju takratne protestantske literature. Protiseznami torej niso zgolj iznajdljivo propagandno orodje, s katerim Vergerij diskreditira cenzorje in jih »pouči« o delih, ki so jih izpustili, ampak tudi spiski knjig, ki bi jih protestanti morali brati za svoje odrešenje. Gre torej za propagando, ki deluje na več nivojih in je zaradi svoje neposrednosti, lucidnosti, »lutrovske« neusmiljenosti ter seveda tiska, novega medija, ki prispeva k njenemu širjenju, še posebej učinkovita.

Naslov: **Tridesetletna vojna in Slovenci. Evropski konflikt in slovenski prostor v prvi polovici 17. stoletja**

Uredil: Vanja Kočevar

Drugi avtorji (posamezni prispevki): Gašper Cerkovnik, Monika Deželak Trojar, Filip Draženović, Klemen Grabnar, Matjaž Grahornik, Andrej Hozjan, Vanja Kočevar, Metoda Kokole, Tomaž Lazar, Aleš Maver, Matija Ogrin, Žiga Oman, Vincenc Rajšp, Miha Šimac, Polona Vidmar, Julijana Visočnik, Janez Weiss, Irena Žmuc

Leto: 2020

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Zgodovinski inštitut Milka Kosa

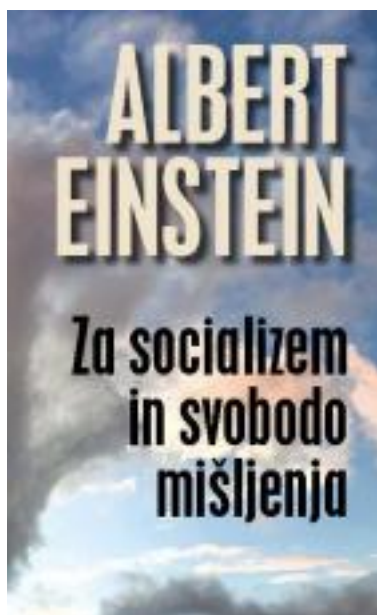
ISBN: 978-961-05-0497-9

Specifikacija: trda vezava • 17 × 23,5 cm • 522 strani

Cena: 34,00 EUR (redna)

Po več desetletjih kopičenja medkonfesionalnih konfliktov je praška defenestracija 23. maja 1618 naposled sprožila spiralo nasilja, ki jo zgodovinopisje označuje s sintagmo tridesetletna vojna. Katastrofa, ki je v več etapah opustošila Srednjo Evropo, predstavlja eno pomembnejših cezur v zgodovini stare celine. Čeprav »prakatastrofa«, kot tridesetletno vojno tudi imenujejo, slovenskega etničnega prostora ni prizadela v takšni meri kot npr. nemškega ali češkega, vendarle predstavlja eno od osrednjih epopej evropskega zgodnjega novega veka, ki pozornost terja tudi od slovenske historiografije. Znanstveni prispevki osemnajstih avtoric in avtorjev obravnavajo pester nabor tem na interdisciplinaren način, saj vojno postavlja v širši kulturni in časovni okvir, predstavi nekatere od ključnih vojaških vidikov ter njihov vpliv na slovenski prostor, poleg tega obravnava tudi konfesionalna vprašanja, literarnozgodovinske teme ter glasbo in likovno umetnost.

Naslov: **Za socializem in svobodo mišljenja**

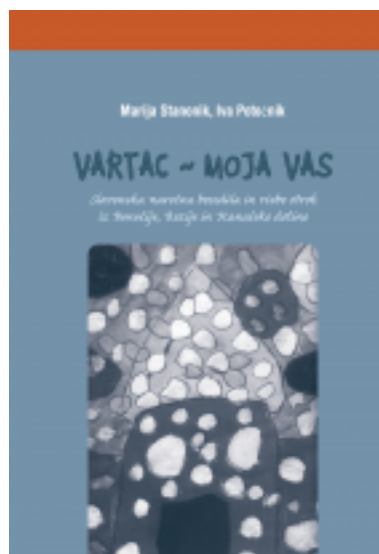

Avtor: Albert Einstein
Prevedel: Tadej Turnšek
Spremno besedilo: Tomaž Mastnak
Leto: 2021
Zbirka: Pamflet 2
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za kulturne in spominske študije
ISBN: 978-961-05-0505-1
Specifikacija: mehka vezava • 11 × 18 cm • 40 strani
Cena: 2,00 EUR (redna)

Albert Einstein je leta 1949 podprl socializem tudi zato, ker je nujno potrebna svobodna in nemotena razprava o problemih kapitalizma in o rešitvah, ki jih je ponujal socializem, postala tabu. Kljub vsej navidezni svobodi izražanja je takšna razprava danes ponovno tabu in je še nujnejša kot takrat, ko se je zanjo zavzel Einstein.

Naslov: **Vartac - moja vas. Slovenska narečna besedila in risbe otrok iz Benečije, Rezije in Kanalske doline**

Avtorici: Marija Stanonik, Iva Potočnik

Leto: 2020

Zbirka: Glasovi 55

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za slovensko narodopisje

ISBN: 978-961-05-0496-2

Specifikacija: trda vezava • 14 × 20,5 cm • 424 strani

Cena: 24, 00 EUR (redna)

Petinpetdeseta knjiga v zbirki Glasovi je posebna zaradi njenih najmlajših sodelavcev, šoloobveznih otrok, katerih izdelki so bili po zaslugi Študijskega centra Nediža objavljeni v vsakoletni prikupni publikaciji *Vartac*. Iz njegovih osemindvajsetih zvezkov (1974–2001) je izbranih in prepisanih 366 folklornih ali spominskih zgodb, ki so jih zapisovali otroci iz Benečije, Rezije in Kanalske doline, občasno pa tudi z Goriškega in Tržaškega. Velikanska škoda bi bila, če bi ostalo prezrto v osemindvajsetih zvezkih Vartaca objavljeno folklorno gradivo, ki zanesljivo priča o pristni umetnostni moči prvotne besedne umetnosti in je etnološko dokumentarno; še toliko bolj, ker neposredno prestreza tudi izjemne razmere po uničujočem potresu v Furlaniji in Julijski krajini leta 1976. Žanrska ureditev gradiva po razdelkih je standardna, odprejo jo pesmi po vzoru starojudovskih judovskih hagad. V nasprotju z drugimi knjigami zbirke se ta knjiga ne končuje s šaljivimi povedkami. Zaključijo jo razdelek *Moja vas*, tematika v njem se navezuje na vsakdanjo realnost, ki je z izpraznjenimi vasmi danes še veliko bolj kruta kot v času nastajanja sestavkov o domačih krajih.

Naslov: **Umetnostna in zgodovinska srečevanja z Judi na Slovenskem**

Uredila: Polona Vidmar

Drugi avtorji (posamezni prispevki): Mija Oter Gorenčič, Andrej Hozjan, Anja Iskra, Renata Komić Marn, Oto Luthar, Aleš Maver, Polona Vidmar, Barbara Vodopivec

Leto: 2020

Zbirka: Opera Instituti Artis Historiae

Jezika: angleški • slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

ISBN: 978-961-05-0502-0

Specifikacija: trda vezava • 19 × 26,8 cm • 244 strani

Cena: 29,00 EUR (redna)

Monografija prinaša nova spoznanja zgodovinskih in umetnostnozgodovinskih raziskav judovske dediščine, ki so bile posvečene zlasti odnosu do srednjeveškega judovskega prebivalstva, kakor ga razbiramo iz likovnih upodobitev in literarnih del, ter kraji, zaplembam, prenosom in restituciji judovske dediščine v času druge svetovne vojne in po njej. Širok kronološki razpon premošča prispevek o naseljevanju Judov v 18. stoletju, ki posega v obdobje, ki so mu dosedanje študije posvečale manj pozornosti kakor srednjemu veku in 20. stoletju. Študije sedmih avtorjev, sodelavcev Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta ZRC SAZU in Filozofske fakultete Univerze v Mariboru odpirajo nove poglede in osvetlujejo izbrane vidike zgodovine Judov in judovstva na Slovenskem.

Publikacija je nastala v okviru bilateralnega raziskovalnega projekta z Izraelom *Digitalizacija judovske dediščine v Sloveniji* (NI-0003) in raziskovalnega programa *Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru* (P6-0061), ki ju financira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

Naslov: **Kartuzija Jurklošter**

Avtorica:

Mija Oter Gorenčič

Leto: 2021

Zbirka: Umetnine v žepu 19

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

ISBN: 978-961-05-0511-2

Specifikacija: mehka vezava • 21 × 13 cm • 100 strani

Cena: 12, 00 EUR (redna)

Knjiga seznanja z zgodovino in umetnostno podobo kartuzije Jurklošter od njene ustanovitve v drugi polovici 12. do razpusta konec 16. stoletja, ko so jo za skoraj dve stoletji prevzeli jezuiti. Pozneje se je zvrstilo še več upravljavcev propadajočega samostanskega kompleksa, danes pa svojemu prvotnemu namenu služi le še precej prezidana cerkev. Zgodovino jurkloštrske kartuzije so zaznamovali ustanovitelji in podporniki iz vrst evropske plemiške elite, ki je med drugim botrovala neobičajnemu patrociniju sv. Mavricija. Avtorica postavlja usodo samostana v kontekst političnih dogodkov evropskega srednjega veka, za katerega že dolgo vemo, da ga ni mogoče opisovati kot temačnega. Žepnica nas popelje v življenje kartuzijanov, ki so se odločili za najstrožjo askezo na osamljenih in težko dostopnih krajih (še v Žičah, Bistri in Pleterjah). V njih je delovalo nekaj izjemnih priorjev, ki veljajo za najuglednejše izobražence srednjeveške Evrope. Besedilo se zaključuje z vprašanjem, ki že dolgo vznemirja zgodovinarje in literate: kje je grob Veronike Deseniške, velike ljubezni celjskega grofa Friderika II.? Avtorica ga je dokazala v samem srcu jurkloštrske kartuzije.

Naslov: Foglarjeva pesmarica. Editio princeps

Foglarjeva pesmarica

Editio princeps

Elektronska znanstvenokritična izdaja

Diplomatični in kritični prepis z aparatom variantnih mest ter spremno študijo pripravila Nina Ditmajer
Uredila Nina Ditmajer s sodelovanjem Matije Ogrina in Tomaža Erjavca

Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU
Ljubljana
2021

In memoriam Marjan Smolik (1928–2017)

Avtor: Lovrenc Foglar
Urednica znanstvenokritične izdaje Nina Ditmajer
Leto: 2021
Zbirka: e-ZISS
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede
ISBN: 978-961-05-0514-3
Specifikacija: internetna objava • html

Foglarjev rokopis je baročna romarska pesmarica, ki je nastala na Spodnjem Štajerskem med letoma 1757 in 1762. To je doslej najstarejša znana rokopisna pesmarica, ki so jo napisali Štajerci, vsebuje tudi prve doslej znane slovenske marijinoceljske pesmi. Elektronska znanstvenokritična izdaja rokopis predstavlja z več elementi. Digitalni faksimile je dokumentarni vir celotne izdaje: jamči za verodostojnost tako prepisov kot kritičnega aparata ter interpretacij, podanih v opombah in študiji. Diplomatični prepis predstavi besedilo z vsemi historičnimi besedilnimi posebnostmi, vključno z napakami. Dodan mu je kritični aparat, ki zajema variantna mesta nekaterih verzij teh pesmi, ohranjenih v osmih rokopisnih in tiskanih slovenskih pesmaricah 18. in 19. stoletja. Kritični prepis ponudi besedilo rokopisa v prilagojeni, branju namenjeni podobi, kar najbolj zvesti domnevni historični izreki. Dodatek vsebuje na prvem mestu seznam rokopisov ter tiskov, po katerih je narejen kritični aparat variantnih mest. Sledi mu znanstveni komentar z razlago okoliščin nastanka rokopisa, jezikovnih in literarnih posebnosti ter uredniških načel prepisa.

Naslov: **Gradivo za topografijo Dolenjske, Posavja in Bele krajine v železni dobi**

Avtor: Janez Dular

Uredila Mateja Belak

Leto: 2021

Zbirka: E-Monographiae Instituti Archaeologici Sloveniae 10

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za arheologijo

ISBN: 978-961-05-0510-5

Specifikacija: internetna objava • pdf • 1121 strani • tri zvezki • 1341 načrtov, fotografij in risb, priloga

V publikaciji je predstavljeno čez šeststo najdišč iz železne dobe, pomembnega obdobja naše najstarejše preteklosti. Podatkovna baza ima svojo osnovo v *Arheoloških najdiščih Slovenije* (1975). Nastala je na osnovi podatkov iz literature, medtem ko so bila terenska preverjanja opravljena le na nekaterih najdiščih oziroma območjih. Delo je skušal nadgraditi projekt *Arheološke topografije Slovenije*, katerega glavni namen je bilo natančno lociranje starih, že znanih najdišč, pa tudi odkrivanje novih. Žal so bile obdelane le tri regije, med njimi Bela krajina, ki je bila v starejši železni dobi sestavni del dolenjske skupnosti.

Vrzel je zapolnil projekt *Utrjena prazgodovinska naselja na Dolenjskem*, ki ni bil usmerjen le k naseljem, ampak so bila s terenskimi pregledi dokumentirana tudi druga najdišča iz pozne bronaste in starejše železne dobe. Ker tehnologij daljinskega zaznavanja še ni bilo na razpolago, je bilo celotno območje pregledano s terenskimi obhodi.

Na takšen metodološki pristop so vplivale tudi značilnosti železnodobne poselitve, saj sta bili v jugovzhodni Sloveniji v halštatskem obdobju njeni glavni determinanti utrjena naselja na

višinah in gomilna grobišča. Ugotovljena najdišča so bila natančno locirana, izmerjena in tudi kronološko ovrednotena.

Naslov: **Priročnik o izkušnji osebnostne motnje. Izostrimo prepoznavanje osebnostnih motenj, njihovih posledic in možnosti odzivanja**

Avtorica: Mojca Zvezdana Dernovšek

Drugi avtorji: sodelavci Luka Agrež, Anja Ibrčič, Barbara Vogrinec Švigelj, Dražen Šumiga

Leto: 2021

Jezik(: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Družbenomedicinski inštitut

ISBN: 978-961-05-0493-1

Specifikacija: mehka vezava • 10 × 18 cm • 85 strani

Ni v prodaji

Ko govorimo o osebnostnih motnjah, se ljudje navadno odzovejo zelo čustveno. Največkrat se pojavijo boleča in neprijetna čustva. Tisti, ki so vpeti v odnos z osebo z izkušnjo osebnostne motnje, praviloma ne vedo, s čim se soočajo, občutijo pa nelagodje, obup, žalost, jezo in depresijo in dvomijo o lastnem doživljanju in dožemanju sveta. Bližnje osebe se pogosto počutijo, kot da bi bile »ujete v klobčič odnosa«, ki se kar naprej zapleta, ne pa razpleta. Osebnostne motnje povzročajo vsem veliko trpljenja, jeze in razočaranja in se kažejo v vseh razsežnostih človekovega bivanja, vendar so vedenje osebe z izkušnjo osebnostne motnje in odzivi okolice bolj pričakovani in predvidljivi, kot bi si lahko predstavljali. Da bi to zahtevno in pri ljudeh premalo poznano tematiko čim bolj približali najširšemu krogu bralcev, je v priročniku z zgodbami običajnih ljudi prikazan preplet njihovih izkušenj osebnostnih motenj,

stresa, motenj razpoloženja in težav zaradi zasvojenosti. Predstavljeno je tudi, kako poteka prepoznavanje posamezne osebnostne motnje in kakšne so možnosti samopomoči in okrevanja.

Naslov: Skupaj zmoremo. Pripomočki za odkrit pogovor o stigmati in diskriminaciji v duševnem zdravju

Avtorica: Duška Knežević Hočevar

Leto: 2021

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Družbenomedicinski inštitut

ISBN: 978-961-05-0495-5

Specifikacija: mehka vezava • 10 × 18 cm • 108 strani

Ni v prodaji

Priročnik prinaša nekaj idej za oblikovanje pogovora o stigmati in diskriminaciji v duševnem zdravju. Napisan je tako, da lahko pogovor organizira kdorkoli v kakršnikoli skupnosti: doma, v šoli, na delovnem mestu, med prijatelji itd. Namenjena je vsakomur, ki bi se s pogovorom o stigmati in diskriminaciji rad lotil konkretnega dejanja za njuno zmanjševanje, torej za spremembo. Knjižica obsega dva dela. Prvi del združuje živeto izkušnjo stigme in diskriminacije ljudi s težavami v duševnem zdravju in poučenost raziskovalne ekipe programa OMRA o teh pojavih. Prinaša razlago pojmov stigme, diskriminacije in njune povezanosti, kako pojava vplivata na naše počutje in vedenje in kakšen pomen imata za skupnost. Drugi del priročnika daje predloge in pripomočke za začetek izvajanja pogovorov o duševnem zdravju in zniževanju stigme in diskriminacije. Napisan je tako, da lahko kdorkoli po želji organizira delavnice tako, da združuje in prilagodi skupek predlaganih vaj vsakokratnim okoliščinam.